

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht: 27.10.2025, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi: Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuuri
III osakonna abiprokurör Helen Kiviloo
Kriminaalasja number: 24770000001
Kuriteo kvalifikatsioon: KarS § 201 lg 1
Kahtlustatava nimi (isikukood): XXX (isikukood XXX)
Kuriteo toimepanemise aeg: 08.01.2021 - 03.10.2023

Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuur menetleb käesolevat kriminaalasja, milles menetlust alustati 11.03.2024 XXX OÜ (registrikood XXX, pankrotis) enamusosaniku XXX esindaja Advokaadibüroo Lepmets & Nõges vandeadvokaat XXX kuriteokaebuse alusel kontrollimaks XXX tegevuses KarS § 201 lg 2 p 2, KarS § 217² lg 1 ja KarS § 384¹ lg 1 ja lg 2 tunnuste esinemist ning kriminaalasja kohtuelse menetluse käigus kogutud tõendite pinnalt on XXX esitatud kahtlustus KarS § 201 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises, mis seisneb selles, et tema olles äriühingu XXX OÜ (registrikood XXX, kustutatud 09.07.2024) juhatuse liige perioodil 29.05.2019 - 22.04.2024 ja vähemusosanik perioodil 29.05.2019 - 09.07.2024 ning omades ligipääsu XXX OÜ Swedbank AS arvelduskontole nr XXX, tegi äriühingu XXX OÜ teise osaniku XXX nõusolekuta ehk õigusliku aluseta XXX OÜ arvelduskontolt nr EEXXX ülekandeid perioodil 08.01.2021 - 03.10.2023 iseenda arvelduskontodele, millega pööras ebaseaduslikult enda kasuks XXX OÜ rahalised vahendid kogusummas 18 358,00 eurot.

Tulenevalt äriseadustiku (edaspidi ÄS) § 168 lg 1 p 10, kuulub äriühingu juhatuse liikmega tehingu tegemise otsustamine äriühingu osanike pädevusse. Üldnimetatud tehingute tegemise ajal, s.o 08.01.2021 – 03.10.2023, oli XXX OÜ 51% osalusega enamusosanikuks XXX, kes ülekannete tegemist heaks kiitnud ei ole. Äriühingu XXX OÜ juhatuse liikmena iseenda arvelduskontodele alusetuid ülekandeid tehes ei järginud XXX ÄS § 187 lg 1 nõudeid, mille kohaselt peab juhatuse liige oma kohustusi täitma korraliku ettevõtja hoolsusega ning TsÜS § 35 ette nähtud juhatuse liikme üldisest hoolsuskohustust tulenevat käitumisstandardit.

XXX OÜ Swedbank AS arvelduskontole nr EEXXX on tehtud perioodil 04.01.2021 – 04.10.2023 XXX poolt 45 ülekannet selgitusega „Lühiajaline laen“; „Laen“; „Laen kuni 26.08“ summas **96 866,00 eurot**. XXX OÜ Swedbank AS arvelduskontolt nr EEXXX on tehtud perioodil 08.01.2021 – 03.10.2023 XXX 165 ülekannet selgitustega „Laenu tagastus, osaline“; „Laenu osaline tagastus“; „Laenu tagastus“; „Laenu tagasimakse“; „Laen“ summas **121 674,00 eurot**.

Kriminaalmenetluse käigus on selgunud, et XXX, XXX ja XXX on andnud XXX laenu, mida XXX on kasutanud XXX OÜ majandustegevuse hüvanguks ning kandnud nimetatud isikute poolt saadud raha XXX OÜ arvelduskontole.

Analüüsides XXX AS SEB Pank arvelduskontot nr EEXXX, AS LHV Pank arvelduskontot nr EEXXX, AS SEB Pank arvelduskontot nr EEXXX ja Swedbank AS arvelduskontot nr EEXXX, selgub, et XXX poolt on tehtud perioodil 04.07.2022 - 27.07.2022 XXX kolm ülekannet selgitusega „laen kuni 18.07.2022“; „Laen kuni 25.08“; „laen kuni 25.08“ summas 47 000,00 eurot.

XXX poolt on XXX tehtud perioodil 12.07.2022 - 31.08.2022 17 ülekannet selgitusega „Laenu osaline tagastus“; „Laenu tagastus“ summas 58 350,00 eurot.

XXX AS SEB Pank arvelduskontot nr EEXXX, AS LHV Pank arvelduskontot nr EEXXX, AS SEB Pank arvelduskontot nr EEXXX ja Swedbank AS arvelduskontot nr EEXXX analüüsides selgub, et

XXX poolt on tehtud perioodil 30.12.2020 – 09.12.2022 XXX neli ülekannet selgitusega „Laen“ summas 22 000,00 eurot.

XXX poolt on XXX tehtud perioodil 08.01.2021 – 23.05.2023 19 ülekannet selgitusega „Laenu tagatus, osaline“; „Laenu tagastus“; „Laenu tagstus“; „Laenu osaline tagastus“ summas 17 300,00 eurot.

XXX AS SEB Pank arvelduskontot nr EEXXX, AS LHV Pank arvelduskontot nr EEXXX, AS SEB Pank arvelduskontot nr EEXXX ja Swedbank AS arvelduskontot nr EEXXX analüüsides selgub, et XXX poolt on tehtud perioodil 17.03.2022 – 19.07.2022 XXX neli ülekannet selgitusega „laen“ summas 24 000,00 eurot.

XXX poolt on XXX tehtud perioodil 24.03.2022 – 18.08.2022 19 ülekannet selgitustega „Laenu osaline tagastus“; „Laenu tagastus“; „laen“; „laen tagasi“ summas 23 800,00 eurot.

Kokkuvõtlikult on XXX teinud XXX OÜ arvelduskontole laenudega seotud kandeid summas 96 866,00 eurot ning XXX OÜ arvelduskontolt on XXX tehtud laenudega seotud ülekandeid summas 121 674,00 eurot. XXX on saanud XXX, XXX ja XXX käest 93 000,00 eurot (summa koosneb ainult ülekannetest, mille puhul on selgitused seotud laenu andmisega) ning on teinud XXX, XXX ja XXX tagasimakseid summas 99 450,00 eurot (summa koosneb ainult ülekannetest, mille puhul on selgitused seotud laenu andmisega). Arvestades, et XXX on XXX OÜ arvelduskontole laenudega seotud kandeid teinud lisaks vähemalt 3866,00 euro väärtuses (96 866,00 eurot, mille XXX kandis XXX OÜ arvelduskontole - 93 000,00 eurot, mille XXX sai XXX, XXX ja XXX käest = 3866,00 eurot) ning XXX, XXX ja XXX on XXX teinud laenudega seotud tagasikandeid summas 99 450,00 eurot, siis jääb kahtlustatavale etteheidetavaks ja äriühingule tekitatud varalise kahju summaks 121 674,00 - 99 450,00 - 3866,00 = 18 358,00 eurot.

Kuivõrd menetluse käigus on täiendavalt leidnud kinnitust, et XXX seotud äriühing OÜ XXX on XXX OÜ-le andnud laenu kogusummas 14 805 eurot, millest XXX OÜ on laenu tagasi kandnud summas 9 210 eurot. Seega on XXX OÜ kandnud 5 595 eurot vähem tagasi XXX seotud äriühingule XXX OÜ, mistõttu tuleb kahtlustuses etteheidetavat summat 18 358 eurot vähendada 5 595 euro võrra ning seega lõplikuks XXX etteheidetavaks ja äriühingule omastamisega tekitatud varalise kahju summaks on 12 763 eurot.

Sellisel oma tahtliku tegevusega pööras XXX talle usaldatud võõra vara, s.o XXX OÜ arvelduskontol olnud rahalised vahendid, kogusummas 12 763 eurot ebaseaduslikult enda kasuks, pannes toime omastamise, s.o KarS § 201 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Kohtueelse menetluse käigus on kindlaks tehtud, et kahtlustatav pani küll ülalnimetatud kuriteo toime, kuid samas on kriminaalasjas ilmnenu asjaolusid, millest tulenevalt on kahtlustatava süü väike ja avalik menetlushuvi tema karistamiseks puudub.

KarS § 201 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo (omastamine) näol on tegemist teise astme kuriteoga, mille eest karistusseadustik näeb ette rahalise karistuse või kuni kaheaastase vangistuse.

KrMS § 202 lg 1, 7 kohaselt kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, siis juhul, kui selles kriminaalmenetluses kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning puudub avalik menetlushuvi kriminaalmenetluse jätkamiseks, võib prokuratuur kriminaalmenetluse lõpetada ja määrata isikule KrMS § 202 lg 2 sätestatud kohustused.

Eeltoodu tähendab, et seadusandja on jätnud võimaluse kohaldada õigusrikkuja osas teatud juhtudel ka oportuuniteediprintsiipi. See võimaldab isiku suhtes kriminaalmenetluse lõpetamist eeldusel, et isiku huvid ja avalik huvi on omavahel tasakaalus ning kriminaalrepressiooni kohaldamine ei ole tingimata vajalik.

Arvestades seadusandja poolt ettenähtud võimalust karistada eelpool nimetatud, s.o KarS § 201 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo toime pannud füüsilist isikut rahalise karistusega ning vangistuse osas vastavalt kuni kahe aastase vangistusega, võib sellest järeldada seadusandja seisukohta, et tegemist on kuriteoga, mille toimepanemisel isiku süü ei ole suur. Lähtudes kriminaalmenetluse seadustiku

rakendamise praktikas omaks võetud printsiipidest võetakse süü suuruse hindamisel aluseks KarS-is toodud põhimõtted. Teisisõnu arvestatakse isiku panust kuriteo toimepanemisel, tahtluse või ettevaatamatuse astet, tekitatud kahju liiki ja suurust, isiku vanust ja arusaamisvõimet ning seadusandja poolt sätestatud sanktsiooniraami. XXX süüd raskendavaid ega ka kergendavaid asjaolusid pole menetluse käigus tuvastatud.

Kahtlustatav on temale etteheidetava kuriteo, so omastamise pannud toime ajavahemikul 08.01.2021 - 03.10.2023. Seega käesolevaks ajaks on kahtlustuses kirjeldatud kuriteo toimepanemisest möödunud enam kui 2 aastat. Kahtlustatava näol on tegemist isikuga, kes ei ole varem õigusrikkumisi toime pannud. Etteheidetava teo toimepanemisest nüüdseks möödunud aja jooksul ei ole tal samuti õiguserikkumisi olnud. Arvestades kahtlustatava tegu ja isikut puudub alus arvata, et ta paneks edaspidi kuritegusid toime.

Kuritegu, mille toimepanemises XXX tulenevalt menetluse käigus kogutud tõenditest põhjendatult kahtlustatakse, võib pidada väikese süüga kuriteoks. Süü suurus on hinnatav seadusandja poolt sätestatud karistusliikide ja määrade alusel, millega XXX oleks süüdimõistmisel võimalik karistada. Tegu, mille toimepanemises XXX kahtlustatakse, on karistatav rahalise karistuse või kuni kahe aastase vangistusega. Arvestades seadusandja seisukohta, et isikut on võimalik karistada rahalise karistusega ja asjaolu, et vangistuse kohaldamisel saaks selle pikkus olla maksimaalselt kaks aastat, on võimalik sellest järeldada seadusandja seisukohta, et tegemist on väikese süüga kuriteoga. Rahalise karistuse kohaldamise võimalus ja suhteliselt madal vangistuse maksimummäär võrrelduna enamiku teiste kuritegudega, viitab sellele, et seadusandja hinnangul ei ole sellise teo toimepanija rikkunud kaalukat kaitset vajavaid ühiskondlikke norme ning tema süü sellist tegu toime pannes võrrelduna kuritegudega, mille eest on ette nähtud raskemad karistused, on väike.

Eelnevalt on sedastatud, et XXX süüd KarS § 201 lg 1 tunnustele vastava kuriteo toimepanemisel võib pidada väikeseks. Kuritegude puhul, millede osas on tuvastatud, et teo toimepannud isiku süü ei ole suur, on võimalik üldjuhul mõõnda, et puudub avalik menetlushuvi selle isiku süüdimõistmiseks ja karistamiseks kriminaalkorras. XXX ei ole kriminaalkorras karistatud, tema suhtes ei ole varem kriminaalmenetlust otstarbekuse kaalutlusel lõpetatud ning kriminaalmenetlusregistri andmete kohaselt ei ole tema suhtes menetluses ka ühtegi uut kriminaalmenetlust. Nimetatu võimaldab järeldada, et XXX on isik, kes suudab elada õiguskuulekalt ning kelle puhul ei ole vajalik kriminaalkaristuse eripreventiivne mõjutus hoidmaks ära tema poolt uute kuritegude toimepanemist.

Äriühingust kannatanu XXX OÜ on registrist kustutatud 09.07.2024, mistõttu tsiviilhagi kriminaalmenetluse raames menetletava kuriteoga tekitatud kahju hüvitamiseks ei ole võimalik äriühingu nimelt esitada. Kuivõrd kuritegu ei tohi ennast ära tasuda, siis on XXX käesoleva määruse allkirjastamisega nõustunud äriühingule tekitatud kahju korvamiseks pidama enamusosaniku XXX läbirääkimisi ja sõlmima kriminaalmenetluse väliselt kokkuleppe kahjude heastamiseks.

Kuna eelnevalt väljatoodud põhjustel on võimalik asuda seisukohale, et XXX süü ei ole suur ning puudub avalik menetlushuvi tema osas kriminaalmenetluse jätkamiseks, esinevad tema suhtes alused kriminaalmenetluse lõpetamiseks.

Eeltoodu alusel ja juhindudes KrMS §-dest 202 lg 1, lg 2 ja lg 7 ja 206 abiprokurör määras:

Lõpetada kriminaalasjas nr 24770000001 menetlus XXX suhtes.

1. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg: XXX kohustub:

1.1 Tasuma riigituludesse **1 500 eurot** hiljemalt **27.02.2026**.

1.2 Tasuma kriminaalmenetluse kulud - kaitsjatasu vandeadvokaat Karine Nersesjanile summas **326,96 eurot** hiljemalt **27.02.2026**.

1.3 Kohustub sõlmima XXX kirjaliku kokkuleppe äriühingule tekitatud kahju heastamiseks ja esitama selle prokuröri e-posti aadressile: helen.kiviloo@prokuratuur.ee hiljemalt 27.11.2025.

2. Tõkendi tühistamine: puudub
3. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: puuduvad
5. Kriminaalmenetluse kulud: kaitsjatasu 326,96 eurot
6. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata kuriteoteate esitajale XXX volitatud esindajale vandeadvokaat Sandra Seppale, kahtlustatavale XXX ja temale RÕA korras määratud kaitsjale vandeadvokaat Karine Nersesjanile.
7. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Põhja Ringkonnaprokuratuuris aadressil Lubja 4, Tallinn.
8. Kannatanul on õigus KrMS § 207 lõike 3 alusel esitada kaebus Riigiprokuratuurile põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul.

(allkirjastatud digitaalselt)

Helen Kiviloo

abiprokurör

XXX kinnitab käesoleva määruse allkirjastamisega, et on kriminaalmenetluse lõpetamise ja määratud kohustusega nõus. Kui isik, kelle suhtes on kriminaalmenetlus KrMS § 202 lg 1, 2, 7 kohaselt lõpetatud, ei täida talle pandud kohustusi, uuendab prokuratuur kriminaalmenetluse KrMS § 202 lg 6 alusel ja saadab kriminaalasja kohtusse.

(allkirjastatud digitaalselt)

XXX

kahtlustatav